

پاسخنامه مطالعات ششم درس یک و دو

ساده

۱- امام علی (ص) به فرزندشان، امام حسن (ع) در رابطه با دوستی چه می فرمایند؟

پاسخ: با نیکان همدلی و رفاقت کن تا از آنان باشی و از بدان جدا شو تا از آنان نباشی

۲- حفظ دوستی یعنی چه؟

پاسخ: یعنی با دوستانمان چه رفتارهایی داشته باشیم تا دوستی ادامه پیدا کند و چه کنیم که دوستی ها به هم نخورد و محکم تر شود.

۳- زهرا در یکی از درس هایش به مشکل برخوردده است و بنابراین تصمیم می گیرد از دوستش بخواهد تا در یادگیری این درس به او کمک کند. این داستان به کدام یک از فواید دوستی اشاره دارد؟

پاسخ: کمک کردن به دوست در مسائل و مشکلات، یکی از فواید مهم دوستی است.

۴- سارا دختری است که به حجاب و پوشش خود اهمیت می دهد. او در انتخاب دوست تأکید دارد که دوستش باید حجاب مناسبی داشته باشد، زیرا می داند

پاسخ: سارا می داند که رفتار و اخلاق دوستان در او تأثیر می گذارد؛ بنابراین، می خواهد دوستی را انتخاب کند که حجاب و پوشش مناسبی داشته باشد.

۵- طبق سخن پیامبر اسلام (ص)، بدترین مردم چه کسانی هستند؟

پاسخ: پیامبر (ص) می فرمایند: « بدترین افراد کسانی هستند که میان مردم سخن چینی می کنند و بین دوستان جدایی می اندازند»

۶- پیشوایان دینی ما را از دوستی با کدام دسته از افراد منع کرده اند؟

پاسخ: براساس سخنان پیشوایان، باید از دوستی با افراد دروغگو، بخیل و سخن چین خودداری کنیم.

۷- رضا و مجید به در خانه ی احسان رفته اند و از او می خواهند که همراهشان به پارک برود تا با هم بازی کنند. احسان می گوید: «مادرم برای خرید از خانه بیرون رفته و از من خواسته است تا مواظب برادر کوچکم باشم.»

به نظر شما احسان چه کار باید بکند؟

پاسخ: وقتی کسی از شما چیزی یا کاری را می خواهد که به نظر شما نادرست است، باید قاطعانه و محکم «نه» بگویید و از «نه گفتن» خجالت نکشید، اما سعی کنید محترمانه «نه» بگویید.

۸- چه کسی در سرشت ما انسان ها میل به محبت کردن و محبت دیدن و نیاز به برقراری ارتباط با دیگران را قرار داده است؟

پاسخ: «خداوند» در سرشت ما انسان ها میل به محبت کردن و محبت دیدن و نیاز به برقراری ارتباط با دیگران را قرار داده است.

۹- سخن زیر از کدام یک از امامان معصوم می باشد؟

«با نیکان همدلی و رفاقت کن تا از آنان باشی و از بدان جدا شو تا از آنان نباشی»

پاسخ: سخن آمده در صورت سؤال از امام علی (ع) است.

۱۰- چرا انتخاب دوست یک موضوع مهم است؟

پاسخ: چون اخلاق و رفتار دوستان در ما تأثیر می گذارد و ما نیز تأثیری بر دوستان خود داریم.

۱۱- یکی از ویژگی های دوست خوب «صادق بودن» است، این واژه به چه معناست؟

پاسخ: یعنی حقوق دوست خود را صادقانه رعایت کند و با او یک رو باشد.

۱۲- خداوند در سرشت ما انسان ها در رابطه با دوستی چه چیزهایی قرار داده است؟

پاسخ: میل به محبت کردن و محبت دیدن و نیاز به برقراری ارتباط با دیگران

متوسط

۱۳- زهرا فردا امتحان دارد. دوستانش به او اصرار می کنند که با آن ها بازی کند، اما او قاطعانه به درخواست آن ها

پاسخ منفی می دهد. اقدام زهرا به کدام توصیه در روابط دوستی اشاره دارد؟

پاسخ: زهرا به درخواست نادرست و نابه جای دوستانش «نه» گفته است. ۴

۱۴- جاهای خالی را پر کنید.

۱- دوستی یک **نیاز** است.

۲- انسان موجودی **اجتماعی** است.

۳- دوست خوب مایه ی **آرامش** انسان می باشد.

۴- تنهایی برای انسان ها احساس **ناخوشایندی** است.

۱۵- صحیح یا غلط بودن عبارات زیر را مشخص کنید.

۱- ما می توانیم با هر کسی دوستی کنیم چون از مهم ترین نیازهای ما به شمار می رود. () ص () غ () غ

۲- اطلاعات انسان از همنشینی و گفتگو با دیگران افزایش می یابد. () ص () غ () غ

۱۶- معنی بیت «همنشین تو از تو به باید / تا تو را عقل و دین بیفزاید» چیست؟

پاسخ: دوست و رفیق تو باید از نظر فکر و دین و اعتقاد بهتر از خودت باشد تا باعث پیشرفت تو شود.

۱۷- آیا می توان با هر کسی دوستی کرد؟ چرا؟

پاسخ: خیر، چون گاهی ممکن است یک دوست مسیر آینده و زندگی دوستش را به سوی موفقیت و سعادت تغییر دهد

و گاهی ممکن است یک دوست موجب سرشکستگی و ناراحتی دوست خود شود.

۱۸- صحیح یا غلط بودن عبارات زیر را مشخص کنید.

الف، دوستی ها هیچ حد و مرزی ندارد و می توان با همه کس دوستی کرد. () ص () غ () غ

ب، وقتی کسی از ما کاری را بخواهد بدون هیچ پرسشی درخواستش را می پذیریم. () ص () غ () غ

ج، اگر دوستان کار اشتباهی کرد و معذرت خواست او را می پذیریم. () ص () غ () غ

۱۹- چرا باید از دوستی های افراطی پرهیز کرد؟

پاسخ: چون گاهی ممکن است بعضی از دوستان خیلی به هم وابسته شوند، به طوری که اگر یک روز همدیگر را نبینند

ناراحت بشوند. این نوع وابستگی زیاد از حد به دوست، آرامش روانی افراد را به هم می ریزد.

۲۰- منظور از ضرب المثل «پیدا کردن دوست آسان است ولی نگهداریش مشکل» چیست؟

پاسخ: همه ی انسان ها به راحتی می توانند دوستان خود را انتخاب کنند ولی باید مراقبت رفتار و کردار خود باشند تا به سادگی دوستان خود را از دست ندهند.

۲۱- با توجه به سخن حضرت علی (ع) بگویید چگونه می توانیم از نیکان بشویم؟

پاسخ: امیر مؤمنان حضرت علی بن ابی طالب (ع) در نامه ی خود به فرزندشان امام حسن (ع) فرمودند: با نیکان همدلی و رفاقت کن تا از آنان باشی و از بدان جدا شو تا از آنان نباشی.

۲۲- آیا انسان می تواند بدون دوست زندگی کند؟ چرا؟

پاسخ: انسان موجودی اجتماعی است و نمی تواند تنها زندگی کند لذا دوستی یکی از مهم ترین نیازهای ما به شمار می رود. همه ی ما نیاز داریم دوستانی داشته باشیم تا هم به آن ها محبت کنیم و هم مورد توجه و مهربانی قرار بگیریم. خداوند در سرشت ما انسان ها میل به محبت کردن و محبت دیدن و نیاز به برقراری ارتباط با دیگران را قرار داده است.

دقت کنید درست است که همه ی ما به کمک دیگران نیاز داریم ولی ما فقط از دوستان خود کمک نمی گیریم، بلکه خانواده و تمام اجتماع به گونه های متفاوت در برآورده کردن نیازهای ما به ما کمک می کنند. بنابراین نیاز به کمک دیگران نمی تواند دلیلی برای بدون دوست زندگی نکردن باشد.

۲۳- چه تعداد از توصیه های زیر در مورد دوستی درست می باشد؟

الف) اگر دوستان کار اشتباهی انجام داده است و عذر خواهی می کند، او را ببخشیم.

ب) با یکدیگر با احترام برخورد کنیم و بیش از حد شوخی نکنیم.

ج) خواسته های خود را به دوستانمان بگوییم حتی اگر آن ها به زحمت بیفتند.

پاسخ: مورد «ج» نادرست می باشد زیرا نباید کاری کنیم که دوستان ما به خاطر خواسته های ما به دردسر و زحمت بیفتند.

۲۴- سخن «دوست کسی است که در پشت سر هم صادق باشد. یعنی حقوق دوست خود را صادقانه رعایت کند.» از کیست و چه نتیجه ای از آن می گیریم؟

پاسخ: سخن اشاره شده در صورت سوال از حضرت علی (ع) است و از آن می توان نتیجه گرفت که دوست خوب، با انسان، صادق و یک رنگ است.

۲۵- به چه دلیل با هر کسی نمی توان دوستی کرد؟

پاسخ: اگرچه دوست خوب مایه ی آرامش انسان است، اما با هر کسی نمی توان دوستی کرد و همه ی افراد برای دوستی و رفاقت شایستگی ندارند. گاه ممکن است یک دوست مسیر آینده و زندگی دوستش را به سوی موفقیت و سعادت تغییر دهد و گاه ممکن است در شرایطی، یک دوست موجب ناراحتی و سرشکستگی دوست خود شود. به همین دلیل باید در انتخاب دوست بسیار دقت کنیم.

دشوار

۲۶- دو مورد از مزایای داشتن دوست خوب را بنویسید.

پاسخ:

۱- انسان از هم نشینی با دوست خوب اطلاعاتش بیش تر می شود.

۲- ما در زندگی به کمک دیگران نیاز داریم و در مشکلات همدیگر را یاری می کنیم.

۳- انسان گاهی می خواهد با دوستانش همدردی کند، صحبت با یک دوست عاقل و صبور باعث سبکی و آرامش انسان می شود.

۴- انسان از هم نشینی با دوست خوب لذت می برد.

۲۷) خالی را پر کنید.

الف) ما باید به دوستانمان **وفادار** باشیم و در غیابشان از آن ها **دفاع** کنیم.

ب) حفظ و **نگهداری** دوستی یک موضوع مهم است.

ج) در مسائل و مشکلات باید با هم احساس **همدردی** و **خیرخواهی** داشته باشیم و به هم کمک کنیم.

د) گاهی موقعیت هایی پیش می آید که دوستان از ما درخواست های **نا به جا** دارند.

۲۸- آرش بعد از تعطیل شدن مدرسه به ساسان پیشنهاد می دهد که به پارک بروند ولی ساسان به یاد حرف های مادرش می افتد که از او خواسته بود برای مراقبت از خواهر کوچکش سریع به خانه برود. ساسان را کمک کنید تا بهترین تصمیم را بگیرد.

پاسخ: محترمانه و قاطعانه درخواستش را رد کند و به خانه برود و اگر لازم دانست دلیل «نه» گفتن خود را هم به دوستش بگوید.

ساده

۲۹- کدام گزینه از فواید و مزایای داشتن دوست خوب نیست؟

(۱) لذت بردن از صحبت کردن و هم نشینی با دوستان خوب

(۲) در میان گذاشتن شادی ها و ناراحتی ها

(۳) فرار از مشکلات شخصی با پناه بردن به جمع دوستان

(۴) یاد گرفتن چیزهای جدید و افزودن به آگاهی ها

پاسخ: ما برای فرار از مشکلات شخصی به دوستان خود پناه نمی بریم بلکه از آن ها در هنگام مشکلات یاری می خواهیم.

۳۰- همه ی گزینه ها صحیح و جزء آداب دوستی هستند، به جز ...

(۱) باید به دوست خود وفادار باشیم.

(۲) با دوستانمان بیش از حد شوخی نکنیم.

(۳) کاری نکنیم که دوستان ما به خاطر خواسته های ما به دردسر و زحمت بیفتند.

(۴) باید با تمام خواسته های دوستان خود موافقت کنیم و هرگز به آن ها «نه» نگوییم.

پاسخ: گاهی دوستان ما از ما خواسته های نابه جایی دارند که ما نباید آن ها را بپذیریم و باید به آن ها «نه» بگوییم.

۳۱- سخن زیر از کدام یک از امامان معصوم می باشد؟

« با نیکان همدلی و رفاقت کن تا از آنان باشی و از بدان جدا شو تا از آنان نباشی »

۱) امام حسن (ع) ۲) امام رضا (ع)

۳) امام علی (ع) ۴) امام حسین (ع)

پاسخ: گزینه ی «۳»

سخن آمده در صورت سؤال از امام علی (ع) است.

۳۲- بیت زیر به کدام یک از توصیه های مربوط به دوستی اشاره می کند؟

«دوست آن باشد که گیرد دست دوست/ در پریشان حالی و درماندگی»

۱) در مسائل و مشکلات باهم احساس همدردی و خیرخواهی داشته باشیم و به هم کمک کنیم.

۲) اگر خطایی از دوستان دیدیم، عیب جویی نکنیم.

۳) با یک دیگر با احترام برخورد کنیم.

۴) در غیاب دوستان از او دفاع کنیم.

پاسخ: گزینه ی «۱»

مفهوم بیت صورت سؤال به این موضوع اشاره می کند که در مسائل و مشکلات باهم احساس همدردی و خیرخواهی

داشته باشیم و به هم کمک کنیم.

۳۳- پیامبر اسلام (ص) بدترین افراد را کسانی می دانند که ... هم چنین حضرت علی (ع) می فرمایند: «هر کس... ندارد، عقل هم ندارد.» (به ترتیب)

۱) میان مردم سخن چینی می کنند- ادب

۲) میان مردم سخن چینی می کنند- دوستان خوب

۳) حقوق دوست خود را رعایت نمی کنند- ادب

۴) حقوق دوستان خود را رعایت نمی کنند- دوستان خوب

پاسخ: گزینه ی «۱»

پیامبر (ص): بدترین افراد کسانی هستند که میان مردم سخن چینی می کنند و بین دوستان جدایی می اندازند.

امام علی (ع): هر کس ادب ندارد، عقل هم ندارد.

۳۴- پیشوایان دینی ما را از دوستی با کدام دسته از افراد منع کرده اند؟

۱) دروغگو - خیرخواه - سخن چین

۲) طمع کار - سخن چین - خوش خلق

۳) نیک اندیش - بخیل - دروغگو

۴) دروغگو - بخیل - سخن چین

پاسخ: گزینه ی «۴»

براساس سخنان پیشوایان، باید از دوستی با افراد دروغگو، بخیل و سخن چین خودداری کنیم.

۳۵- کدام گزینه از فواید و مزایای داشتن دوست خوب نیست؟

۱) لذت بردن از صحبت کردن و هم نشینی با دوستان خوب

۲) در میان گذاشتن شادی ها و ناراحتی ها

۳) فرار از مشکلات شخصی با پناه بردن به جمع دوستان

۴) یاد گرفتن چیزهای جدید و افزودن به آگاهی ها

پاسخ: گزینه ی «۳» ما برای فرار از مشکلات شخصی به دوستان خود پناه نمی بریم بلکه از آن ها در هنگام مشکلات یاری می خواهیم.

۳۶- مفهوم این جمله به کدام یک از شعرهای زیر نزدیک تر است؟

« دوست واقعی کسی است که در سختی ها و مشکلات دست دوستش را بگیرد و به او کمک کند»

۱) همنشین تو از تو به باید / تا تو را عقل و دین بیفزاید

۲) تو اول بگو با کیان زیستی / من آن گه بگویم که تو کیستی

۳) این دغل دوستان که می بینی / مگسانند گرد شیرینی

۴) دوست آن باشد که گیرد دست دوست / در پریشان حالی و درماندگی

پاسخ: گزینه ی «۴»

مفهوم بیت گزینه ی «۴» با جمله ی صورت سوال ارتباط معنایی دارد. هر دو به مفهوم کمک کردن به دوستان اشاره دارند.

۳۷- «رضا یک دوربین قدیمی در انبارخانه پیدا کرده است و پدرش می گوید این دوربین متعلق به پدربزرگش است. دوست رضای خواهد این دوربین را به پدرش نشان دهد، ولی رضا اجازه ندارد این دوربین را به کسی بدهد»

به نظر شما این موضوع به کدام یک از اصول دوستی مربوط می شود؟

۱) وفاداری به دوست

۲) حفظ و نگهداری دوستی

۳) قدرت نه گفتن

۴) احترام به دوست

پاسخ: گزینه ی «۳»

چون پدر رضا به او اجازه نداده تا دوربین را به کسی بدهد، بنابراین رضا باید قدرت نه گفتن به دوستش را داشته باشد.

۳۸- کدام گزینه نادرست است؟

(۱) دوستی یک نیاز است و یکی از مهم ترین نیازهای ما به شمار می رود.

(۲) همه ی افراد برای دوستی و رفاقت شایستگی دارند.

(۳) هر چیزی حدّ و مرز دارد. دوستی هم حدّ و مرز مشخصی دارد.

(۴) وابستگی زیاد از حد به دوست، آرامش روانی افراد را برهم می زند.

پاسخ: گزینه ی «۲»

دوست خوب مایه ی آرامش انسان است، اما با هر کسی نمی توان دوستی کرد و همه ی افراد برای دوستی و رفاقت شایستگی ندارند.

۳۹- از نظر پیامبر، بدترین افراد چه کسانی هستند؟

(۱) دروغگویان (۲) بخیلان (۳) حسودان (۴) سخن چینان

پاسخ: گزینه ی «۴»

۴۰ بیت «تو اوّل بگو با کیان زیستی / من آنکه بگویم که تو کیستی» از کیست؟

(۱) سعدی (۲) حافظ (۳) مولوی (۴) جامی

پاسخ: گزینه ی «۱»

۴۲- سارا دختری است که به حجاب و پوشش خود اهمیت می دهد. او در انتخاب دوست تأکید دارد که دوستش باید

حجاب مناسبی داشته باشد، زیرا می داند

(۱) رفتار و اخلاق دوستان در ما تأثیر می گذارد.

(۲) دوستی یکی از مهم ترین نیازهای انسان است.

(۳) دوستان به ما در مشکلات یاری می رسانند.

(۴) از طریق گفت و گو با دوستان به آگاهی هایش می افزاید.

پاسخ: گزینه ی «۱» سارا می داند که رفتار و اخلاق دوستان در او تأثیر می گذارد؛ بنابراین، می خواهد دوستی را

انتخاب کند که حجاب و پوشش مناسبی داشته باشد.

۴۲) مفهوم جمله ی زیر با کدام بیت ارتباط بیش تری دارد؟

«دوست واقعی در شرایط سخت و مشکلات همراه دوستش است»

۱) تو اول بگو با کیان زیستی / من آن گه بگویم که تو کیستی

۲) همنشین تو از تو به باید / تا تو را عقل و دین بیفزاید

۳) درخت دوستی بنشان که کام دل به بار آرد / نهال دشمنی برکن که رنج بی شمار آرد

۴) دوست آن باشد که گیرد دست دوست / در پریشان حالی و درماندگی

پاسخ: گزینه ی «۴»

عبارت صورت سؤال و بیت گزینه ی «۴» هر دو به این مفهوم اشاره دارند که دوستان می بایست در مسائل و مشکلات یک دیگر را یاری و همراهی کنند.

۴۳- کدام گزینه، جزء مواردی که امام علی (ع) برای ویژگی های دوست خوب ذکر کرده اند، نیست؟

۱) کسی را برای دوستی انتخاب کن که تو را از بدی ها و کارهای نامناسب بازدارد.

۲) دوست کسی است که پشت سر انسان صادق باشد.

۳) دوست خوب خوش اخلاق و باادب است.

۴) با سخن چین دوستی کنید.

پاسخ: گزینه ی «۴»

«پرهیز از دوستی با سخن چین» جزء توصیه های پیامبر اکرم (ص) برای انتخاب دوست است.

۴۴- کدام گزینه، مثال درستی برای «نه» گفتن نیست؟

۱) رضا در برابر خواسته ی دوستانش که از او می خواستند سیگار بکشد، «نه» گفت.

۲) امیر در برابر خواسته ی پدرش که از او می خواست در شستن ماشین به او کمک کند، «نه» گفت.

۳) نازنین در برابر خواسته ی دختر همسایه که از او می خواست به جای نگهداری از خواهرش، با او به پارک برود، «نه» گفت.

۴) سارا در برابر خواسته ی دوستانش که از او می خواستند نظم کلاس را به هم بزنند، «نه» گفت.

پاسخ: گزینه ی «۲»

«نه» گفتن باید در برابر درخواست های غلط و نابه جای اطرافیان باشد، اما درخواست عبارت گزینه ی «۲» درخواست معقول و به جایی است.

۴۵- بعد از انتخاب دوست، چه موضوع یا موضوعاتی اهمیت بیش تری دارد؟

- (۱) نوع برخورد ما (۲) استحکام رابطه دوستی (۳) حفظ دوستی (۴) همه ی موارد

پاسخ: گزینه ی «۴»

۴۶- وقتی دوستان از ما درخواست نابجایی کرد اما

- (۱) به درخواستش جواب مثبت می دهیم. (۲) با او قهر میکنیم.
(۳) عصبانی می شویم و سر او فریاد می کشیم. (۴) محترمانه و بدون خجالت «نه» می گوییم.

پاسخ: گزینه ی «۴»

۴۷- این بیت از کیست؟ «دوست آن باشد که گیرد دست دوست / در پریشان حالی و درماندگی»

- (۱) رودکی (۲) سعدی (۳) فردوسی (۴) حافظ

پاسخ: گزینه ی «۲»

۴۸- این سخن امام علی (ع) با کدام ضرب المثل ارتباط معنایی دارد؟

«از دست دادن فرصت موجب پشیمانی و اندوه است.»

(۱) هرچه کنی به خود کنی.

(۲) نابرده رنج گنج میسر نمی شود.

(۳) وقت طلاست.

(۴) هیچ ارزانی بی علت نیست و هیچ گرانی بی حکمت.

پاسخ: گزینه ی «۳»

حدیث امام علی (ع) و ضرب المثل گزینه ی «۳»، هر دو بیانگر مفهوم ارزشمندی وقت هستند.

متوسط

۴۹- جای خالی حدیث زیر با کدام گزینه کامل می شود؟

«کسی را برای دوستی انتخاب کن که تو را از بدی ها و کارهای نامناسب باز دارد؛ زیرا»

۱) حقوق دوستی را صادقانه رعایت می کند.

۲) چنین دوستی به تو یاری می رساند و سبب پیشرفت تو می شود.

۳) این دوست باعث آرامش تو می شود.

۴) چنین دوستی به آگاهی تو می افزاید.

پاسخ: گزینه ی «۲»

امام علی (ع) فرمودند: «کسی را برای دوستی انتخاب کن که تو را از بدی ها و کارهای نامناسب بازدارد؛ زیرا چنین دوستی به تو یاری می رساند و سبب پیشرفت تو می شود»

۵۰- ابیات زیر به کدام جمله از امیرمؤمنان (ع) درباره ی انتخاب دوست بیش تر اشاره دارند؟

«منشین با بدان که صحبت بد / گرچه پاکی تو را پلید کند آفتاب بدین بزرگی را / تکه ای ابر ناپدید کند»

۱) دوست کسی است که با دوست خود یکتا باشد.

۲) دوست کسی است که در پشت سر هم صادق باشد.

۳) هر کس ادب ندارد، عقل هم ندارد.

۴) با نیکان همدلی و رفاقت کن تا از آنان باشی و از بدان جدا شو تا از آنان نباشی.

پاسخ: گزینه ی «۴»

در ابیات صورت سؤال و عبارت گزینه ی «۴»، به مفهوم جدایی از دوستان بد اشاره دارد.

۵۱- بیت زیر از سعدی به چه مفهومی اشاره دارد؟

«همنشین تو از تو به باید / تا تو را عقل و دین بیفزاید»

(۱) تعداد دوست ها (۲) قوانین دوست یابی

(۳) ویژگی های دوست خوب (۴) حد و مرز دوستی

پاسخ: گزینه ی «۳»

در بحث اهمیت دوستی، به این موضوع اشاره شد که دوست باید ویژگی های یک دوست خوب را داشته باشد تا باعث پیشرفت انسان شود.

۵۲- زهرا در مقابل درخواست نابه جای دوست خود به فکر فرو رفت. کدام یک از افکار او می تواند نادرست باشد؟

(۱) باید قاطعانه به او «نه» بگوید.

(۲) از «نه» گفتن خجالت نکشد.

(۳) نگران به هم خوردن دوستی اش باشد.

(۴) دلیل «نه» گفتن را هم در صورت نیاز بگوید.

پاسخ: گزینه ی «۳»

زهرا نباید نگران به هم خوردن دوستی اش باشد و باید قاطعانه «نه» بگوید و اگر نیاز بود، دلیل «نه» گفتن خود را نیز بیان کند.

۵۳- بیت زیر به کدام یک از توصیه ها در رابطه با دوستی اشاره دارد؟

«غم در دل تنگ من از آن است که نیست / یک دوست که با او غم دل بتوان گفت»

(۱) با یکدیگر با احترام برخورد کنیم و بیش از حد شوخی نکنیم.

(۲) به دوست خود وفادار باشیم و در غیابش از او دفاع کنیم.

(۳) اگر دوستان کار اشتباهی انجام داده است و عذر می خواهد، او را ببخشیم.

(۴) در مشکلات با هم احساس همدردی داشته باشیم و به هم کمک کنیم.

پاسخ: گزینه ی «۴»

شاعر در بیت صورت سؤال، دوستی را طلب می کند تا بتواند با او درد دل کند و یکی از توصیه ها در روابط دوستانه، همدردی بادوست است.

۵۴- پاسخ هر یک از سؤالات زیر به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

الف، چرا انتخاب دوست یک موضوع مهم است؟

ب، از نظر امام علی (ع)، چرا باید کسی را برای دوستی انتخاب کرد که انسان را از کارهای بد باز دارد؟

۱) چون رفتار و اخلاق دوستان در ما تأثیر می گذارد. - چون این دوستان به عقل انسان می افزاید.

۲) چون انسان موجودی اجتماعی است. - چون این دوستان به عقل انسان می افزاید.

۳) چون رفتار و اخلاق دوستان در ما تأثیر می گذارد. - چون چنین دوستانی باعث پیشرفت انسان می شوند.

۴) چون انسان موجودی اجتماعی است. - چون چنین دوستانی باعث پیشرفت انسان می شوند.

پاسخ: گزینه ی «۳»

یکی از موضوعات مهم در روابط دوستی، انتخاب دوست است. رفتار و اخلاق دوستان در ما تأثیر می گذارد و ما نیز تأثیراتی بر دوستان خود داریم.

امام علی (ع) فرمودند: «کسی را برای دوستی انتخاب کن که تو را از بدی ها و کارهای نامناسب بازدارد؛ زیرا چنین دوستانی به تو یاری می رسانند و سبب پیشرفت تو می شوند»

۵۵- کدام مورد در رابطه با دوستی نادرست بیان شده است؟

۱) انسان موجودی اجتماعی است و نمی تواند تنها زندگی کند.

۲) رفتار و اخلاق دوستان در ما تأثیر می گذارد و ما نیز تأثیراتی بر دوستان خود داریم.

۳) دوست خوب مایه ی آرامش انسان است و با هر کسی می توان دوستی کرد.

۴) امام علی (ع) می فرماید: «دوست کسی است که در پشت سر هم صادق باشد.»

پاسخ: گزینه ی «۳»

اگرچه دوست خوب مایه ی آرامش انسان است، اما با هر کسی نمی توان دوستی کرد و همه ی افراد برای دوستی و رفاقت شایستگی ندارند.

۵۶- بیت زیر بیانگر کدام توصیه در رابطه با دوستی است؟

«دارم امید عاطفتی از جناب دوست / کردم جنایتی و امیدم به عفو اوست»

۱) باید با یکدیگر با احترام برخورد کنیم و بیش از حد شوخی نکنیم.

۲) اگر دوستان کار اشتباهی انجام داده است و عذر می خواهد، او را ببخشیم.

۳) به دوستانمان وفادار باشیم.

۴) اگر خطایی از دوستان دیدیم، عیب جویی نکنیم.

پاسخ: گزینه ی «۲»

بیت صورت سؤال بیانگر مفهوم عفو و بخشش دوست است که در گزینه ی «۲» به آن توصیه شده است.

۵۷- با توجه به حدیث زیر، کدام فرد، بدترین افراد است؟

«بدترین افراد کسانی هستند که میان مردم سخن چینی می کنند.»

۱) کیان در زمانی که دوستش محسن حضور نداشت، در مورد او با دوستانش بدگویی کرد.

۲) محمد جامدادی اش را سی هزار تومان خریده بود، اما به دوستش گفت هزار تومان خریده است.

۳) سجاد به رضا گفت که یکی از دوستانش در مورد رضا بدگویی کرده است.

۴) سینا به دوستش گفت که خوراکی هایش را دزدیده است.

پاسخ: گزینه ی «۳»

در حدیث صورت سؤال، بدترین افراد، افراد سخن چین بیان شده است. رفتار سجاد در گزینه ی «۳» مصداق سخن چینی است.

۵۸- شعر زیر بیانگر کدام مفهوم در رابطه با دوستی است؟

«تا توانی می گریز از یار بد / یار بد، بدتر بود از مار بدمار بد تنها تو را بر جان زند / یار بد بر جان و بر ایمان زند»

۱) انسان از صحبت کردن و هم نشینی با دوستان لذت می برد.

۲) همه ی ما دوست داریم گاهی شادی ها و یا ناراحتی های خود را با دوستانمان در میان بگذاریم.

۳) همه ی ما در زندگی به کمک دیگران نیاز داریم. دوستان به ما در مشکلات یاری می رسانند.

۴) رفتار و اخلاق دوستان در ما تأثیر می‌گذارد و ما نیز تأثیراتی بر دوستان خود داریم.

پاسخ: گزینه ی «۴»

شعر صورت سؤال بیانگر تأثیر دوست بد بر رفتار و اخلاق فرد است.

۵۹- در کدام گزینه، نتیجه ی سخنان امام علی (ع) نادرست بیان شده است؟

۱) دوست کسی است که در پشت سر هم صادق باشد. ← دوست خوب با شما صادق و یکرنگ است.

۲) کسی را برای دوستی انتخاب کن که تورا از بدی‌ها و کارهای نامناسب بازدارد. ← دوست خوب، خیرخواه شماست و شمارا از کارهای بد و نامناسب باز میدارد.

۳) دوست کسی است که حقوق دوست خود را صادقانه رعایت کند و با او یکرنگ باشد. ← دوست خوب بخیل و سخن چین نیست.

۴) هر کس ادب ندارد، عقل هم ندارد. ← دوست خوب خوش اخلاق و باادب است.

پاسخ: گزینه ی «۳»

نتیجه ی این سخن امام علی (ع) که فرمودند: «دوست کسی است که حقوق دوست خود را صادقانه رعایت کند و با او یک روباشد»، این است که: «دوست خوب با شما صادق و یکرنگ است.»

۶۰- توجه به داستان زیر، مشخص کنید کدام یک از قوانین «نه گفتن» رعایت نشده است؟

«مادر احسان از او خواسته است از خواهر کوچکش مراقبت کند. دوستان احسان به دنبال او می‌آیند تا با هم به

دوچرخه سواری بروند. احسان به آن‌ها می‌گوید که باید از خواهرش مراقبت کند و نمی‌تواند بیاید و محکم در را روی آن‌ها می‌بندد.»

۱) قاطعانه نه گفتن

۲) از نه گفتن خجالت نکشیدن

۳) محترمانه نه گفتن

۴) دلیل نه گفتن را توضیح دادن

پاسخ: گزینه ی «۳»

رفتار احسان که در را بر روی دوستانش بسته است، محترمانه نیست.

۶۱- بیت زیر بیانگر کدام مطلب درباره ی فواید انتخاب دوست است؟

«غم در دل تنگ من از آن است که نیست/ یک دوست که با او غم دل بتوان گفت»

- ۱) همه ی ما دوست داریم گاهی شادی ها یا ناراحتی های خود را با دوستانمان در میان بگذاریم تا احساس آرامش کنیم.
- ۲) انسان از طریق همنشینی و گفت و گو با دیگران، چیزهای جدیدی یاد می گیرد و به آگاهی های خود می افزاید.
- ۳) هر یک از ما گاهی با موضوعاتی برخورد می کنیم که می خواهیم درباره ی آن ها با دوستانمان هم فکری کنیم.
- ۴) همه ی ما در زندگی به کمک دیگران نیاز داریم، دوستان به ما در مشکلات یاری می رسانند.

پاسخ: گزینه ی «۱»

بیت صورت سؤال و عبارت گزینه ی «۱» هر دو به این مسئله اشاره دارند که انسان برای هم دردی و بیان مشکلات و مسائل خود، نیاز به دوست دارد.

۶۲- کدام گزینه از سخنان امام علی (ع) درباره ی دوست نیست؟

- ۱) کسی را برای دوستی انتخاب کن که تو را از بدی ها و کارهای نامناسب بازدارد.
- ۲) با نیکان همدلی و رفاقت کن تا از آنان باشی و از بدان جدا شو تا از آنان نباشی.
- ۳) بدترین افراد کسانی هستند که میان مردم سخن چینی می کنند و بین دوستان جدایی می اندازند.
- ۴) دوست کسی است که در پشت سر هم صادق باشد؛ یعنی با دوست خود یکرو باشد.

پاسخ: گزینه ی «۳» این سخن از پیامبر (ص) است، نه امام علی (ع).

۶۳- کدام گزینه با بیت زیر در ارتباط است؟

«دوست آن باشد که گیرد دست دوست/ در پریشان حالی و درماندگی»

- ۱) رضا از دوستش میثم خواست که به پارک بروند، اما مادر میثم مریض بود و نتوانست با او به پارک برود.
- ۲) سارا می خواهد به پارک برود، اما دوستش زهرا از او خواسته که برای امتحان ریاضی به او کمک کند و سارا می پذیرد.
- ۳) سام و حسین بعد از مدرسه به کمک پدرشان می روند و در کار کشاورزی به او کمک می کنند.
- ۴) مادر هما از او خواست بعد از تمام شدن درس هایش در کارهای خانه به او کمک کند.

پاسخ: گزینه ی «۲»

بیت صورت سؤال به کمک کردن به دوستان در هنگامی که به ما نیاز دارند، اشاره می کند که این مفهوم با مثال گزینه ی «۲» هماهنگ است.

۶۴- عبارت زیر با کدام گزینه ارتباط دارد؟

«در مسائل و مشکلات با هم احساس هم دردی و خیرخواهی داشته باشیم و به هم کمک کنیم»

۱) تو اول بگو با کیان زیستی / من آن گه بگویم که تو کیستی

۲) دوست آن باشد که گیرد دست دوست / در پریشان حالی و درماندگی

۳) همنشین تو از تو به باید / تا تو را عقل و دین بیفزاید

۴) آسایش دو گیتی تفسیر این دو حرف است / با دوستان مروت، با دشمنان مدارا

پاسخ: گزینه ی «۲»

عبارت صورت سؤال و بیت گزینه ی «۲» به کمک کردن و همکاری میان دوستان اشاره دارد.

۶۵- با توجه به سخن حضرت علی (ع)، بگویید چگونه می توانیم از نیکان بشویم؟

۱) با ادب باشیم زیرا هر کس ادب ندارد عقل هم ندارد.

۲) حقوق دوستان خود را صادقانه رعایت کنیم.

۳) با نیکان همدلی و رفاقت کنیم.

۴) خیر خواه دوستان خود باشیم.

پاسخ: گزینه ی «۳»

امیر مؤمنان حضرت علی بن ابی طالب (ع)، در نامه ی خود به فرزندشان امام حسن (ع)، فرمودند: با نیکان همدلی و رفاقت کن تا از آنان باشی و از بدان جدا شو تا از آنان نباشی.

۶۶- آیا انسان می تواند بدون دوست زندگی کند؟ چرا؟

۱) بله _ چون دوستان ممکن است موجب ناراحتی و سرگشتگی ما شوند، بهتر است تنها زندگی کنیم.

۲) خیر _ زیرا خداوند در وجود ما میل به محبت کردن و محبت دیدن را قرار داده است.

۳) بله _ در تنهایی زمان بیش تری برای رشد و پیشرفت خواهیم داشت.

۴) خیر _ زیرا همه ی ما، به کمک دیگران نیاز داریم.

پاسخ: گزینه ی «۲»

انسان موجودی اجتماعی است و نمی تواند تنها زندگی کند لذا دوستی یکی از مهم ترین نیازهای ما به شمار می رود. همه ی ما نیاز داریم دوستانی داشته باشیم تا هم به آن ها محبت کنیم و هم مورد توجه و مهربانی قرار بگیریم. خداوند در سرشت ما انسان ها میل به محبت کردن و محبت دیدن و نیاز به برقراری ارتباط با دیگران را قرار داده است. دقت کنید درست است که همه ی ما به کمک دیگران نیاز داریم ولی ما فقط از دوستان خود کمک نمی گیریم، بلکه خانواده و تمام اجتماع به گونه های متفاوت در برآورده کردن نیازهای ما به ما کمک می کنند. بنابراین نیاز به کمک دیگران نمی تواند دلیلی برای بدون دوست زندگی نکردن باشد.

۶۷- چه تعداد از توصیه های زیر در مورد دوستی درست می باشد؟

الف، اگر دوستان کار اشتباهی انجام داده است و عذر خواهی می کند، او را ببخشیم.

ب، با یکدیگر با احترام برخورد کنیم و بیش از حد شوخی نکنیم.

ج، خواسته های خود را به دوستانمان بگوییم حتی اگر آن ها به زحمت بیفتند.

۱) صفر ۲) یک ۳) دو ۴) سه

پاسخ: گزینه «۳»

مورد «ج» نادرست می باشد زیرا نباید کاری کنیم که دوستان ما به خاطر خواسته های ما به دردسر و زحمت بیفتند.

۶۸- کدام یک از وقایع زیر درباره ی اهمیت توانایی «نه گفتن» نیست؟

- ۱) یکی از دوستانتان شما را به قلب در امتحان تشویق می کند تا نمره ی بالاتری بگیرید.
- ۲) دوست تان شما را به خانه شان دعوت کرده تا با هم درس بخوانید اما مادر تان به شما اجازه نمی دهد.
- ۳) دوست تان به شما اصرار می کند تا فیلم ترسناکی را از او بگیرید و تماشا کنید.
- ۴) دوست تان پشت سر شما بدگویی کرده است و از شما عذرخواهی می کند.

پاسخ : گزینه ی «۴»

وقتی کسی پشیمان است و از ما عذرخواهی می کند باید عذرخواهی او را بپذیریم.

۶۹- از کدام یک از جملات امیرالمؤمنین علی (ع) نتیجه گرفته می شود که دوست خوب، خیر خواه شما است؟

- ۱) کسی را برای دوستی انتخاب کن که تو را از بدی ها و کارهای نامناسب باز دارد.
- ۲) دوست کسی است که در پشت سر هم، صادق باشد؛ یعنی حقوق دوست خود را صادقانه رعایت کند و با او یکترو باشد.

۳) هر کس ادب ندارد، عقل هم ندارد.

۴) با نیکان همدلی و رفاقت کن تا از آنان باشی و از بدان جدا شو تا از آنان نباشی.

پاسخ : گزینه ی «۱» با توجه به این فرموده ی حضرت علی (ع) که می فرمایند:

«کسی را برای دوستی انتخاب کن که تو را از بدی ها و کارهای نامناسب باز دارد.» می توان نتیجه گرفت که دوست خوب خیر خواه شماست.

۷۰- سخن «دوست کسی است که در پشت سر هم صادق باشد. یعنی حقوق دوست خود را صادقانه رعایت کند.» از کیست و چه نتیجه ای از آن می گیریم؟

۱) امام علی (ع) - دوست خوب خیر خواه شماست و شما را از کارهای بد باز می دارد.

۲) امام حسن (ع) - دوست خوب با شما یک رنگ و صادق است.

۳) امام علی (ع) - دوست خوب با شما یک رنگ و صادق است.

۴) پیامبر (ص) - دوست خوب خوش اخلاق و با ادب است.

پاسخ: گزینه ی «۱»

سخن اشاره شده در صورت سوال از حضرت علی (ع) است و از آن می توان نتیجه گرفت که دوست خوب، با انسان، صادق و یک رنگ است.

۷۱- کدام یک از جمله های زیر از پیامبر (ص) است؟

۱) دوست کسی است که در پشت سر هم صادق باشد و با او یک رو باشد.

۲) بدترین افراد کسانی هستند که میان مردم سخن چینی می کنند و بین دوستان جدایی می اندازند.

۳) هر کس ادب ندارد، عقل هم ندارد.

۴) کسی را برای دوستی انتخاب کن که تو را از بدی ها و کارهای نامناسب باز دارد.

پاسخ: گزینه ی «۲»

سخن آمده در گزینه ی «۲» از پیامبر اکرم (ص) است.

۷۲- باید در انتخاب دوست خود بسیار دقت کنیم؛ زیرا ... (طبق کتاب اصلی ترین دلیل را انتخاب کنید).

۱) ممکن است مسیر آینده و زندگی ما را تغییر دهد.

۲) رفتار و اخلاق دوستان در ما تأثیر نمی گذارد.

۳) با هر کسی می توان دوستی کرد.

۴) دوست خوب مایه ی آرامش انسان نیست.

پاسخ: گزینه ی «۱»

گاه ممکن است یک دوست مسیر آینده و زندگی دوستش را به سوی موفقیت و سعادت تغییر دهد و گاه ممکن است درشرایطی یک دوست موجب ناراحتی و سرشکستگی دوست خود شود. به همین دلیل باید در انتخاب دوست بسیار دقت کنیم.

۷۳) بیت «دوست آن باشد که گیرد دست دوست/ در پریشان حالی و درماندگی» مربوط به کدام یک از توصیه های مربوط به دوستی است؟

- ۱) به دوست وفادار باشیم و در غیاب دوستان از او دفاع کنیم.
- ۲) کاری نکنیم که دوستان به خاطر خواسته های ما به دردسر بیفتند.
- ۳) اگر از دوستان خطایی دیدیم، عیب جویی نکنیم.
- ۴) در مسائل و مشکلات با هم احساس همدردی و خیر خواهی داشته باشیم و به هم کمک کنیم.

پاسخ: گزینه ی «۴»

مفهوم بیت آورده شده در صورت سوال این است که در هنگام پریشان حالی و درماندگی در مسائل و مشکلات، دست دوست خود را بگیریم و با او همدردی کنیم.

دشوار

۷۴) داستان زیر به کدام یک از آداب دوستی بیش تر اشاره دارد؟

«احسان به همراه دوستانش به پارک رفته بود. او چند روزی بود که با علیرضا قهر بود. در پارک سیاوش به احسان گفت: کار علیرضا بسیار زشت بود و باید با او قهر می کردی. احسان گفت: درست است من از دست علیرضا دلخورم، اما منی خواهم درباره ی او بدگویی کنم.»

- ۱) اگر دوستان کار اشتباهی انجام داده است، او را ببخشیم.
- ۲) به دوست خود وفادار باشیم و در غیاب دوستان هم از او دفاع کنیم.
- ۳) اگر خطایی از دوستان دیدیم، عیب جویی نکنیم و در خلوت به او تذکر دهیم.
- ۴) در مشکلات با دوستانمان همدردی داشته باشیم.

پاسخ: گزینه ی «۳» داستان صورت سؤال، به وفاداری و دفاع از دوستان در غیاب آنان اشاره دارد.

۷۵- مفهوم بیت زیر در کدام گزینه آمده است؟

«دوستی در اندرون، خود خدمتی پیوسته است / هیچ خدمت جز محبت در جهان پیوست نیست»

۱) باید به دوستان خود وفادار باشیم و در غیابشان هم از آن ها دفاع کنیم.

۲) نباید کاری کنیم که دوستانمان به خاطر خواسته های ما به دردسر بیفتند.

۳) در مسائل و مشکلات با هم احساس همدردی داشته باشیم و به هم کمک کنیم.

۴) اگر خطایی از دوستان دیدیم، عیب جویی نکنیم.

پاسخ: گزینه ی «۳»

هر دو عبارت صورت سؤال و گزینه ی «۳» به این مفهوم اشاره می کنند که باید به دوستان خود کمک و خدمت کرد.

۷۶- کدام یک از ابیات زیر به مفهوم «اهمیت انتخاب دوست» اشاره نمی کند؟

۱) خصم دانا که دشمن جان است / بهتر از دوستی که نادان است

۲) تو اول بگو با کیان زیستی / من آن که بگویم که تو کیستی

۳) دوستان را به گاه سود و زیان / بتوان دید و آزمود توان

۴) درخت دوستی بنشان که کام دل به بار آرد / نهال دشمنی بر کن که رنج بی شمار آرد

پاسخ: گزینه ی «۴»

بررسی گزینه ها:

در گزینه ی «۱» شاعر می گوید: «دوست نادان از دشمن دانا بدتر است» و در گزینه ی «۲» به تأثیر پذیری دوستان از

یکدیگر اشاره می کند. در گزینه ی «۳» نیز به آزمودن دوست و انتخاب دوست نیکو اشاره دارد. در حالی که در گزینه

ی «۴» به مفهوم، «کنار گذاشتن دشمنی و دوستی کردن با مردم» آمده است.

۷۷- از کدام یک از عبارات زیر می توان نتیجه گرفت که دوست خوب با شما صادق و یک رنگ است؟

۱) به دوستان خود وفادار باشیم و در غیابشان هم از آن ها دفاع کنیم.

۲) دوست خوب خیرخواه ما است و ما را از کارهای بد و نامناسب باز می دارد.

۳) دوست خوب در مشکلات با ما احساس همدردی می کند.

۴) دوستان خوب با ما با احترام برخورد می کنند.

پاسخ: گزینه ی «۱»

دوست کسی است که در پشت سر هم صادق باشد؛ یعنی حقوق دوست خود را صادقانه رعایت کند و با او یک رو باشد؛ این مفهوم با گزینه ی «۱» هم خوانی دارد.

۷۸- محمد و ایمان از دوستشان، رضا خواستند که ظهر با آن ها به پارک برود، با این که رضا باید در خانه می ماند و تکالیفش را انجام می داد، اما نتوانست به دوستانش «نه» بگوید و با آن ها به پارک رفت! به نظر شما کدام یک از عبارات زیر علت ناتوانی رضا در «نه» گفتن به دوستانش نیست؟

۱) احتمالاً رضا از این که «نه» بگوید خجالت می کشد.

۲) احتمالاً رضا فکر کرده که دوستانش از دستش ناراحت می شوند.

۳) احتمالاً رضا فکر کرده که اگر به دوستانش «نه» بگوید دوستانش او را مسخره می کنند.

۴) احتمالاً رضا فکر کرده که اگر به دوستانش «نه» بگوید دوستانش حرف او را قبول می کنند.

پاسخ: گزینه ی «۴»

گاهی در روابط با دوستان یا حتی بزرگ ترها، موقعیت هایی پیش می آید که افراد از ما درخواست های نابه جا دارند. در این موارد ما با آن که میل نداریم خواسته های آن ها را بپذیریم ولی برای ما سخت است که به آن ها «نه» بگوییم. ممکن است احساس کنیم که با نه گفتن، آن ها از دست ما ناراحت می شوند یا از این که نظر واقعی مان را بگوییم خجالت بکشیم. گاهی هم تصور می کنیم که اگر به آن ها «نه» بگوییم، ما را مسخره می کنند یا فکر می کنند ما بچه هستیم.